

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради
29 серпня 2025 р. №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Володьководівської
гімназії
29 серпня 2025 р. №110

ПОЛОЖЕННЯ

**про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
у Володьководівській гімназії**

**Носівської міської ради
Чернігівської області**

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Володьководівської гімназії Носівської міської ради Чернігівської області (далі -Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, дотримання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

2.3.1. Учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу ліцею, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази ліцею;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

2.3.2. Здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- поваги до педагогічних працівників та інших осіб;
- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

2.3.3. Педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, участі у вебінарах, тренінгах, конференціях тощо;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

2.4. Гідним для представників шкільної спільноти є:

- шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду всіх учасників освітнього процесу;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.5. Неприйнятним для всіх працівників закладу освіти є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності членів спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

III. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку ліцею.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті закладу освіти.

3.3.Адміністрація закладу освіти:

3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;

3.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує учителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган/посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання термін -1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		-державна підсумкова атестація; - річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у ліцеї Не зарахування результатів	Атестаційна комісія державної підсумкової атестації
		-I етап(шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Робота учасника анулюється, не оцінюється.	Оргкомітет, журі

			У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація ліцею, атестаційні комісії усіх рівнів
Обман: Фальсифікація	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка - методичний вісник; - стаття; - методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії	Педагогічна та методична рада, атестаційна комісія ліцею
Фабрикація				
Плагіат				

V. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.1.1. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації ЗЗСО щодо накладання відповідних санкцій.

5.1.2. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку ЗЗСО, іншими нормативними (локальними) документами ЗЗСО та цим Положенням.

5.2. До складу Комісії входять: директор, заступники директора, педагогічні працівники, голова ради трудового колективу, представники учнівського самоврядування та батьківської ради.

5.2.1. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

5.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

5.2.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.2.4. Головою Комісії є директор закладу освіти, заступник і секретар призначаються з числа членів Комісії. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

5.2.5. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

5.2.6. Рішення комісії є правомірним за умови присутності на її засіданні не менше 2/3 загальної кількості членів комісії. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.2.7. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

5.2.8. Термін повноважень Комісії – 1 рік. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою ліцею.

5.3. Комісія має такі повноваження:

- Ознайомити усіх учасників освітнього процесу з цим Положенням.
- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу ліцею.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність ліцею.

- Отримувати і розглядати заяви щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора школи для подальшого реагування.

•

5.4. Будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до Комісії з заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.5. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

5.6. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення.

Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу освіти більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад освіти забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради гімназії та вводяться в дію наказом директора.

6.4. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.